

Quan hệ quân sự giữa Hoa Kỳ và Ai Cập đã hết sức chặt chẽ từ 30 năm qua

Quân đội Ai Cập không chỉ là nền tảng vững chắc để duy trì quyền lực trong nhà nước mà gần đây đã hai lần đứng đầu quan trọng với quân đội Do Thái và cuộc chiến tranh 7 ngày năm 1967 và cuộc chiến tranh Yom Kippur tháng 10 năm 1973.

Tin TT Mubarak đã cho loan ra, người ta leo lên cỗ xe tăng để ăn mừng, hôm thứ Sáu. (Hình: AP Photo/Emilio Morenatti)

Thời kỳ Ai Cập trở thành một nước Cộng hòa sau cuộc cách mạng lật đổ quốc vương Farouk năm 1952, quân đội mới không trực tiếp nắm chính quyền thì vẫn giữ vai trò quyết định về chính trị quốc gia.

Là quân lực lớn mới nhất ở Phi Châu và thứ 10 trên thế giới tính theo quân số cũng như trang bị vũ khí hiện đại trong đó phần lớn do Hoa Kỳ cho thuê nên cũng có các nước Pháp, Anh, Nga, Trung Quốc, Đức, Brazil và nhiều nước khác. Quân đội chính quy gồm các binh chủng Hải, Lục, Không Quân, quân số tổng cộng trên 1/2 triệu.

Không Quân Ai Cập hi n có t i trên 200 máy bay chi n đ u F-16 mua c a Hoa K và Th Nhĩ K đ c nâng c p lên h ng F-16C hay F-16D và kho ng 30 máy bay lo i F-4 Phantom II cũ h n.

Ai Cập cũng còn kho ng 200 máy bay MiG-21 s n xu t Liên Xô ho c Trung Qu c mang danh s J-7 và 80 chi c Mirage 5 do Pháp ch t o, cùng hàng trăm máy bay và tr c thăng các lo i khác.

Ai Cập cũng đang th ng l ng mua MiG-29 c a Nga. Không Quân Ai Cập ch s đ ng đ n máy bay chi n đ u trong các tr n chi n tranh v i Israel. T i cu c bi u tình công tr ng Tahrir, hai chi c F-16 đã bay th p ngang qua có l đ th uy, tuy nhiên đ n l n th nh thì dân chúng v y chào hoan nghênh và sau đó các máy bay không xu t hi n tr l i.

Bên c nh quân đ i chính quy còn kho ng h n 300,000 quân và c nh sát thu c L c l ng An ninh Trung ng thu c b N i V . L c l ng này đ c s đ ng gi an ninh tr t t xã h i và đ i phó v i các tr ng h p b o lo n.

Trong tu n l đ u dân chúng n i đ y m i đây, l c l ng an ninh đàn áp b ng vũ l c đã làm h n 300 ng i thi t m ng khi n sau đó ph i rút đi đ quân đ i làm nhi m v . Nh ng ngay t đ u quân đ i đã xác đ nh vai trò và sau này thi hành đúng mình đ nh là không s đ ng vũ l c ch ng dân chúng.

Các chi n xa M-60 và xe thi t giáp đ c tri n khai đ n công tr ng Tahrir ch đ ng canh gi mà không có m t hành đ ng can thi p gì ngay c khi hai phe bi u tình ch ng và bênh T ng Th ng Mubarak xung đ t l n nhau.

V trí trung gian trong nh ng tranh ch p chính tr qu c n i c a quân đ i Ai Cập đã hình thành qua quá trình 3 đ i t ng th ng.

Năm 1952 qu c v ng Farouk b l t đ b ng m t cu c đ o chính quân s do T ng Muhamad

Quân đội Ai Cập, thời kỳ cầm quyền nhét nhúng phi chính trị

Tác Giả: Hà Táng Cát/Ngái Viát (táng háp)
Thứ Bảy, 12 Tháng 2 Năm 2011 19:03

Naguib cầm đầu. Từ 1954 Naguib bị ép buộc thoái vị và quân thúc tị gia, Đệ tá Gamal Abdel Nasser trở thành tổng thống mới, áp dụng đường lối cải tạo để đoán định vào thời kỳ quân đội. Nasser đã quốc hữu hóa kênh đào Suez để định mệnh cuộc chiến tranh ngày nay và liên quân Anh Pháp. Vào thời kỳ cao điểm của cuộc Chiến tranh Lạnh, Nasser tìm hợp tác bên ngoài và phía Liên Xô.

Năm 1970, Nasser chết, người kế vị là Phó Tổng thống Anwar Sadat, cũng là một sĩ quan quân đội trước Nasser chết. Một năm sau Sadat thay đổi chính sách đối ngoại của Nasser trước xu hướng các nước Liên Xô và cách đường lối kinh tế nhưng đường lối cũng mạnh mẽ trên áp các thành phần để lập dân sự hay tôn giáo.

Một đầu năm 1973 Ai Cập cùng với Syria mở cuộc chiến tranh đánh Israel nhưng năm 1977 Sadat thực hiện một cuộc thăm viếng lịch sử qua Israel và hai năm sau ký hiệp định hòa bình giữa hai nước.

Năm 1981, Sadat bị ám sát, Phó Tổng thống Hosni Mubarak, một tướng lĩnh cựu tướng lĩnh Không Quân, lên thay và tiếp tục chính sách bang giao hữu nghị với Hoa Kỳ, duy trì hòa bình với Israel. Trong 30 năm Ai Cập được xem như đất nước có định hướng trong vùng Trung Đông và là một đường minh thị thực sự của Hoa Kỳ.

Chỉ để tài của Mubarak nhưng việc bên ngoài sự hợp tác của quân đội đã không thể tồn tại khi dân chúng nổi dậy và quân đội trở về vị trí trung lập của họ.

Theo nhận định của Bill Daley, đường lý văn phòng tòa Bách ác: “Lách sử quân đội Ai Cập đã cho thấy đây không phải là công cụ đàn áp nhân dân của chính quyền và đó là một điều hữu ích cho tất cả.”

Quan hệ quân sự giữa Hoa Kỳ và Ai Cập đã hết sức chặt chẽ 30 năm qua; việc trợ quân sự của Hoa Kỳ cho Ai Cập trị giá \$3.5 triệu mỗi ngày và Hoa Kỳ cung cấp cho Ai Cập hàng loạt vũ khí từ nhét bao gồm chiến đấu cơ F-16 Flying Falcon và chiến xa hàng nặng M-1A1 Abrams. Đô đốc Mike Mullen, chủ tịch ủy ban tham mưu hàng hải quân của Hoa Kỳ đã gọi điều này là một điều Trung tướng Sami Enan nói rằng theo ông cho tới lúc này quân đội Ai Cập đã hành động hoàn toàn thích đáng.

Kể từ khi Tổng Tháng Anwar Sadat chấm dứt quan hệ với Liên Xô và quay sang Hoa Kỳ, nhiều sĩ quan quân đội Ai Cập đã được đưa qua tu nghiệp tại Mỹ, đồng thời được huấn luyện về mặt liên hệ dân sự-quân sự trong xã hội dân chủ.

Các giới chức Hoa Kỳ nhìn nhận rằng mặc dù họ không thể nào biết được tiến qua về khả năng hoạch định của họ là như thế nào nhưng tin rằng quân đội Ai Cập mới mẻ có thể đi vào hành chính quy định cho tới khi thể chế được chuyển đổi, mặt khác để khả năng đội phó hiệu quả về những nhóm Hồi Giáo cực đoan. (HC)